

Nr 69.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1945 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående viss ändring i lagen om barnbidrag.

I två inom andra kammaren väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 310 av herr *Witzell m. fl.* och nr 424 av herr *Andersson* i Alfredshem *m. fl.*, vilka motioner behandlats av andra lagutskottet, ha anmärkningar riktats mot den i lagen om barnbidrag givna bestämmelsen, att då kvinna, vars barn eller adoptivbarn erhåller barnbidrag, ingår äktenskap med man som icke är arbetsoförmögen, barnbidraget skall indragas.

I motionen II: 310 har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan ändring i nämnda lag att barnbidrag skall utgå jämväl till barn vars moder ingår äktenskap.

I motionen II: 424 har ansetts önskvärt, att ifrågakarande bestämmelse upphäves eller i vart fall uppmjukas. Motionen utmynnar i yrkandet, att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring i lagen att barnbidrag i förekommande fall skall kunna utgå, även då modern ingår nytt äktenskap.

Beträffande motiveringen för dessa yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna.

Förevarande spörsmål behandlades i anledning av väckt motion av 1944 års riksdag. Beträffande förarbetena till ifrågakarande bestämmelse m. m. hänvisas till andra lagutskottets då avgivna utlåtande i ämnet (nr 13). Utskottet anförde för egen del följande:

Det huvudsakliga skälet för regeln, att barnbidrag till barn vars moder gifter sig skall indragas, är det civilrättsliga stadgandet om makes underhållsskyldighet mot andra makens barn. Frågan om lämpligheten av att rubba principen om denna underhållsskyldighet har tidigare varit föremål för riksdagens bedömande, därvid riksdagen ansett sig ej kunna tillstyrka en sådan rubbning. Utskottet finner ej anledning att i detta sammanhang närmare gå in på frågan, som torde komma under omprövning i samband med det pågående arbetet för kodifiering av ärvdabalken.

Emellertid behöver enligt utskottets uppfattning lösningen av det genom motionen väckta begränsade spörsmålet ej göras beroende av en revision av ifrågakarande civilrättsliga bestämmelser. Avgörande för frågan om omfattningen av samhällets hjälpverksamhet i förevarande hänseende torde endast vara skälighets- och rättvisesynpunkter. Om det ur sådana synpunkter skulle vara önskvärt att utvidga tillämpningsområdet för lagen om barnbidrag att omfatta jämväl barn, som har styvfader, synes den omständigheten att styvfadern är underhållspliktig icke i och för sig böra utgöra hin-

der mot en sådan åtgärd. Enligt utskottets åsikt tala vissa skäl för en lagändring i den av motionärerna avsedda riktningen. Ändring på ifrågavarande punkt torde komma att medföra även andra ändringar av lagtexten. Hithörande spörsmål synas böra upptagas till prövning i samband med socialvårdskommitténs översyn av socialvårdens materiella bestämmelser.

På grund av det sålunda anförda hemställde utskottet, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville överlämna motionen till socialvårdskommittén att tagas under övervägande vid översynen av socialvårdens materiella bestämmelser.

Riksdagen godkände utskottets utlåtande.

Motionen har därefter av Kungl. Maj:t överlämnats till socialvårdskommittén för den prövning, varom riksdagen hemställt.

Utskottet. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har en vid 1944 års riksdag väckt motion i förevarande ämne på förslag av andra lagutskottet överlämnats till socialvårdskommittén att tagas under övervägande vid översynen av socialvårdens materiella bestämmelser. Utskottet är fortfarande av den uppfattningen att skäl tala för en lagändring i den yrkade riktningen. Att i anledning av de nu väckta motionerna göra någon förnyad framställning till Kungl. Maj:t anser utskottet ej erforderligt.

Det må framhållas, att 1941 års befolkningsutredning inom kort kommer att framlägga sitt huvudbetänkande om barnkostnadernas fördelning med förslag bl. a. om allmänna barnbidrag. Det torde vara uppenbart att frågan om en revision av den nuvarande lagen om barnbidrag intimt hänger samman med spörsmålet om införande av allmänna barnbidrag. Därest lösningen av detta problemkomplex skulle draga ut på tiden, förtjänar övervägas, huruvida icke den av motionärerna väckta frågan bör utbrytas och göras till föremål för särskilt skyndsamt behandling.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II: 310 och motionen II: 424, i den mån den behandlats i detta utlåtande, icke måtte föranleda till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 juni 1945.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit

från första kammaren: herrar *Norman, Holmbäck, Wistrand**, *Sten**, *Hallagård, Nils Elowsson**, *Söderkvist* och *Hagman**;

från andra kammaren: herr *Holm**, fru *Johansson*, herrar *Håstad, Carlsson* i *Bakeröd**, *Andersson* i *Eskilstuna**, *Andersson* i *Alfredshem** och *Osterman*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
